

GRANKULLA MARTHAFÖRENING 70 år 2016

Grankulla Marthaförening grundades den 26 januari 1946 då man småningom var på väg mot normala tider efter kriget. De evakuerade hade skapat sig nya hem och utkomstmöjligheter. Eftersom Lotta-rörelsen hade förbjudits i fredsfördraget och det nu saknades en kvinnoförening i Grankulla, beslöt man att en Marthaförenig skulle passa bra och man sammankallade till ett möte i Odenwall, dvs Samskolans gymnasium. 26 kvinnor hörsammade kallelsen. Efter diskussion beslöt man grunda en egen Marthaförening i stället för en krets inom Esbo Marthaförening.

Till första ordförande valdes Sigrid Starck och övriga i styrelsen var Marcelle Vaenerberg viceordförande, fröken Göta Berglund sekreterare, fröken Margit Gustafsson kassaförvaltare samt som suppleanter fruarna Eva Corander och Linnéa Lindberg.

Eftersom man inte hade något startkapital och då det rådde reglementering på lokalerna och många hade underhyresgäster, hölls mötena i hemmen hos dem som hade plats. Fanny Lindström skänkte vänligen en ordförandeklubba.

Man fick veta att föreningen själv kunde välja program, som passade just den gruppen. Programmen bestod av sång, förhandlingar, uppläsning av cirkulär och referat men man hade också goda föredrag om olika ämnen.

Redan första året hade man ett föredragstillfälle för allmänheten om praktisk köksinredning.

Man skötte även Nationalinsamlingen så länge den pågick. Varje kommun ålades en summa efter förmögenhet att samla in till nödställda.

Man fick också en vänorganisation i Saltsjöbadens Husmodersförening som skickade paket med kaffe, saccarin, socker, mjöl, etc.

Det var fest när man fick den första kaffekoppen. Av mjölet, sockret och hopsamlade smörklickar bakades bullar. I allmänhet hämtade sedan var och en 1 tsk kaffe till mötet och i oktober 1947 ökade man ransonerna till 1 msk per person.

Medlemsantalet rörde sig kring 50 och redan år 1951 hade man 70 medlemmar.

Man ordnade kurser i sjukvård, barnpsykologi, bibelstudium och hemvård. Man hade även sömnadskurser och nybörjarkurs i engelska.

Även påskbasar, barnfest, Luciafest och gubbafton ordnades. Festerna inbringade så mycket att man kunde utdela stipendier till olika håll, så som till ”husmor i Grankulla”, Folkhälsans barnträdgård, Hurtigs barnhem m.fl. Förutom alla basarer hade man också fest för åldringar på orten. Runebergsdagen firades tillsammans med de finska Marthorna.

Verksamheten fortsatte med olika kurser och därutöver hade man också en sångkör. Även utlandsresor och utfärder ordnades. Föreningen var alltså mycket aktiv och mötena började så småningom hållas på Brankis.

Av någon anledning började medlemstalet småningom sjunka och i slutet av 70-talet var man nere i endast ca 20 medlemmar. På många andra håll i landet var trenden den samma. Inga yngre anslöt sig till föreningen och föreningen höll på att dö ut. Ute i samhället ansåg man att Marthor var gamla tanter som drack kaffe och stickade! De sämsta åren var 1982-83 då medlemsantalet endast var 11 och man började nu undra om föreningen skulle helt somna bort. Då var det en grupp i ca 40-års åldern som ville bli marthor i Grankulla och de äldre välkomnade dem att komma med i föreningen och inte bilda en egen krets. Så ökade medlemsantalet igen!

I slutet av 80-talet startade Märta Myntti en M-klubb som verkade i många år.

I mitten av 90-talet började sedan Mathaförbundet med matlagingsgrupper där deltagarna blev mathor.

Nu hade man utökat moderföreningen Matmarthorna med flera kretsar, som Marthaboys, Smarta boys, Martyrboys, Unga marthorna, Gali marthorna, Flygande marthorna och M-klubben. Medlemsantalet steg till över 100. Senare har man slagit ihop kretsarna med moderföreningen, men fortsättningsvis fanns det matgrupper.

Marthorna har alltid sysslat med välgörenhet, både konkret och genom penninghjälp. Till det konkreta hörde kaffeserveringen med kaka på Kauniala på självständighetsdagen, som Marthorna bjöd på i många år, tills man från Kaunialas sida tyckte att de klarade sig själva utan hjälp av marthorna.

I flera år samlade man även in lump som sedan gick till återvinning. Detta uppskattades högt av Grankullaborna.

Grankulla Marthorna har även samarbetat med Grani Närhjälp och kokat mat med invandrarna.

Under åren som gått har programmet för Marthakvällarna förändrats utgående från vad som varit aktuellt i samhället. Konsumentfrågor och miljöfrågor har varit populära ämnen.

Föreningens första ordförande Sigfrid Starck fortsatte som ordförande i ca 20 år och hennes efterträdare Helmchen Stenberg ungefär lika länge. Tyvärr saknas det dokument från några år i slutet av 60-talet. Som föreningens ordförande har sedermera fungerat;

Susanna Ohls	1986 -1992 samt 1997 - 1999
Outi Grotenfelt	1993-1996 samt 2000
Birgitta Nylund	2001
Vivan Berglund	2002 – 2006
Marina Grönlund	2007 – 2012
Iselin Krogerus-Therman	2013 - 2017
Marianne Carlson	2018 -